

Katre Kõvask
AS Farmi Piimatööstus
piim@farmi.ee

Meie 13.06.2018 nr 12.2-1/4375-2

Järelevalveteade riigihankele nr 195365

Austatud proua Kõvask

Olete pöördunud Rahandusministeeriumi poole 29.05.2018 teatega järelevalvemenetluse alustamiseks Riigi Tugiteenuste Keskuse (edaspidi Hankija) poolt riigihangete registris 27.04.2018 avaldatud avatud hankemenetluse riigihanke „Piima ja piimatoodete ostmine Tallinna Vanglale, Tartu Vanglale, Viru Vanglale ja Kaitseväele“ (viitenumber 195365) (edaspidi Riigihange) osas. Märgitud kirjas viitate riigihanke üldpõhimõtete rikkumisele vanglatele ostetava kauba tehnilises kirjelduses ehk Riigihanke osades 1-3.

Vastuseks teie pöördumisele selgitame, et riiklikuks järelevalveks nimetatakse halduse kontrolli, mis seisneb asutuste ja ametnike kontrollimises ametiasutuste poolt, mis ei ole kontrollitavatega subordinatsioonisuhetes. Vabariigi Valitsuse seaduse (edaspidi VVS) § 75¹ lõike 2 kohaselt haldusjärelevalvet riigi haldusorgani üle teostatakse juhul, kui see ei ole järelevalve teostaja alluvuses. Valitsusasutuste ja nende valitsusasutuste tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse tagamiseks korraldatakse teenistuslikku järelevalvet (VVS § 93 lõige 3). Rahandusministeeriumi põhimääruse § 7 lõike 1 järgi on Riigi Tugiteenuste Keskus Rahandusministeeriumi valitsemisala valitsusasutus ning § 9 punkti 10 kohaselt teostab rahandusminister teenistuslikku järelevalvet ministeeriumi valitsemisalas olevate valitsusasutuste ja nende ametiisikute tegevuse seaduslikkuse ning otstarbekuse üle. Rahandusministeerium ei saa seega teostada riiklikku- ega haldusjärelevalvet Riigi Tugiteenuste Keskuse kui Rahandusministeeriumi valitsusasutuse üle riigihangete seaduse (edaspidi RHS) 9. peatüki mõttes. Teenistusliku järelevalve korraldamine on Vabariigi Valitsuse ja valitsusasutuste kohustus. Teenistuslikku järelevalvet ei ole vaja algatada järelevalveteatega, see on pidev protsess. Tulenevalt eeltoodust loeme teie pöördumise selgitustaotluseks ja vastame järgmiselt.

Hankija esindaja Alice Reisel teavitas 12.06.2018 Rahandusministeeriumit Riigihanke kehtetuks tunnistamisest Hankija enda otsusega ning vastava korralduse pakkujatele riigihangete riikliku registri (edaspidi eRHR) vahendusel edastamisest. Edastatud dokumendist „Hankemenetluse kehtetuks tunnistamise otsus, osades 1-3 (Vanglad)“ nähtub, et Hankija on RHS § 73 lõige 3 punkti 6 ja lõike 4 alusel hankemenetluse osad 1-3 kehtetuks tunnistanud, millega ühtlasi lõppes nimetatud osade suhtes Riigihanke hankemenetlus.

VVS § 93 lõike 2 alusel on teenistusliku järelevalve käigus järelevalve teostajal õigus teha ettekirjutus akti või toimingu puuduste kõrvaldamiseks, peatada toimingu sooritamine või akti kehtivus või tunnistada akt kehtetuks. Võttes arvesse, et Hankija on 12.06.2018 otsusega tunnistanud Riigihanke osad 1-3 kehtetuks, on rikkumine lõppenud ning seega puudub vajadus rakendada VVS § 93 lõikest 2 tulenevaid meetmeid.

Olles tutvunud järelevalveteatega selgitame täiendavalt, et teenistuslik järelevalve ei dubleeri ega asenda kaebeõigusel põhinevat vaidlustusmenetlust hankeasjades. Riigikohtu hinnangul on huvitatud isikute subjektiivsete õiguste ning huvide kaitse eelkõige vaidlustusmenetluse ja hankeasjade kohtuliku kontrolli esemeks (RKHKo 16.11.2011, nr 3-3-1-65-11, p 16).

RHS § 185 lõike 1 sätestab, et pakkuja, taotleja või riigihankes osalemisest huvitatud ettevõtja võib vaidlustada hankija tegevuse, kui ta leiab, et RHS-i rikkumine hankija poolt rikub tema õigusi või kahjustab tema huvisid, esitades riigihangete vaidlustuskomisjonile sellekohase vaidlustuse. RHS § 185 lõike 2 punkt 2 alusel võib vaidlustuse esitada muuhulgas riigihanke alusdokumentidele. Eeltoodust tulenevalt on riigihanke menetlusest osalemisest ja pakkumuse esitamisest huvitatud isikutele vaidlustuse esitamise õiguse kaudu tagatud tõhus ja efektiivne õiguskaitse.

Märgite, et avastasite Riigihankes esinevad puudused vähem kui viis tööpäeva enne hankemenetluses osalemise pakkumuste esitamise tähtpäeva, mistõttu ei olnud teil RHS § 189 lõike 2 punkti 2 kohaselt enam võimalik vaidlustust riigihanke alusdokumentide peale esitada. Riigihangete registris nähtub, et Riigihanke hanketeade on avaldatud 27.04.2018 ning esmakordselt AS Farmi Piimatööstuse esindaja Riigihanke alusdokumendid alla laadinud 16.05.2018. Riigihanke pakkumuste esitamise tähtpäev oli 31.05.2018 kell 11.00. Võttes arvesse eelnevat, oli teil RHS § 189 lõike 2 punkti 2 järgi võimalik oma subjektiivsete õiguste kaitseks esitada Riigihanke alusdokumentide peale vaidlustus riigihangete vaidlustuskomisjonile.

Täname teid pöördumise ja riigihanke rikkumise lõpetamise vajadusele tähelepanu juhtimise eest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Estella Põllu

Osakonnajuhataja asetäitja

Lisa: Hankemenetluse kehtetuks tunnistamise otsus osades 1-3

Marit Piirisaar 611 3033

marit.piirisaar@fin.ee

Lisaadressaadid:

Riigi Tugiteenuste Keskus